

BIULETYN KOWIEŃSKI

Nr.

Wilno, dnia 27 maja 1936 r.

1464.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1. "Rytas" o stosunkach litewsko.fińskich.-

Dział. Str.
I. 1.

K r o n i k a .

2. Dokoła rokowań handlowych z Niemcami.-

" "

3. Litewsko-niemiecka konferencja kolejowa.-

" "

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

4. Sprawa zmiany statutu Uniwersytetu Kowieńskiego.

III. 2.

5. Nowy naczelnik szkoły szybowcowej.

" "

6. Święta lotnictwa.-

" "

7. Sprawa udziału adwokatów w Sejmie.-

" "

8. Sprawa list kandydatów do Sejmu.

" "

9. Ponowny rektorat profesora Romera.-

" "

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH NA LITWIE.

K r o n i k a .

10. Dokoła wyborów do Izby Pracy.-

IV. "

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

11. Wykrycie afery szpiegowskiej w Kłajpedzie.-

VII. "

x

x

x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1/. "RYTAS" O STOSUNKACH LITEWSKO-FIŃSKICH. "Rytas" Nr. 118 z 25.V.1936 r. Artykuł p.t. "Po doczekaniu gościa z północy". Streszczenie:

Cztery narody, które osiedliły się na brzegu morza Bałtyckiego, przeżywały różne momenty, które dzisiaj dopomagają im do znalezienia płaszczyzny ścisłej współpracy. Trzy południowe państwa bałtyckie: Litwa, Łotwa i Estonia, jako posiadające więcej aktualnych/wspólnych spraw polityki zagranicznej, stworzyły już w 1934 r. t.zw. ententę bałtycką. Finlandja pozostała na stronie. Nie znaczy to jednak, by izolowała się ona od swych sąsiadów południowych. Jeżeli nawet nie łączą jej z ententą bałtycką więzy oficjalnego traktatu, to jest jeszcze wiele innych momentów, które czynią z Finlandji sympatycznego i miłego członka rodziny narodów bałtyckich.

Coprawa dotychczas Litwa i Finlandja, dwa krańcowe państwa bałtyckie, mało się znały. W ostatnich czasach jednak wyłania się niemało czynników, które oba te państwa coraz bardziej zbliżają. Coraz więcej zwraca na siebie uwagę Litwinów nie tylko piękna przyroda kraju tysiąca jezior, lecz również wysoka jego kultura i cywilizacja. Dzięki korzystniejszym warunkom historycznym, Finlandja mogła zacząć tworzyć swą kulturę o wiele wcześniej i dlatego dziś wszelkie życie, zarówno kulturalne, jak polityczne i społeczne odbywa się w Finlandji według bardziej ustalonych form, niż gdzie indziej.

Długa droga kultury, jaką przeszli Finnowie i dokonane przez nich na tej drodze prace sformowały już w narodzie trwałe tradycje i wypielęgnowały głębokie poczucie obowiązków społecznych i odpowiedzialności. Cechy te czynią możliwą równowagę również w trudniejszych momentach. Szczycą się tem otwarciem sami Finnowie. Każda inicjatywa, pozytywna krytyka i uzasadnione potrzeby zawsze w Finlandji są spotykane lojalnie.

Wszystko to czyni z Finlandji kraj ciekawy i godny poznania. Młode pokolenie litewskie ma już konkretne sposoby poznania Finlandji. Szykowane corocznie konferencje związku studentów krajów bałtyckich, oddają niemałe usługi tej dziedzinie.

Przyjazd fińskiego ministra Spr.Zagr. na Litwę również stwarza miłą okazję wzmocnienia więzów, które się już nawiązały z dzielnym fińskim narodem. Zauważyć należy, że przyjazd ministra fińskiego wypada akurat po konferencji studentów krajów bałtyckich, która się odbyła w Helsinkach. Przy tej okazji blisko 100 studentów litewskich ujrzało i pokochało Finlandję. Jest to już rzecz wielka. Można się spodziewać, że wizyta ministra fińskiego w Kownie będzie zachętą dla obu krajów w takim korzystnym zbliżeniu i współpracy, których rozpiętości dziś jeszcze może wyrażnie oba kraje nie uświadamiają. / A-4/.

K r o n i k a .

2/. DOKOŁA ROKOWAŃ HANDLOWYCH Z NIEMCAMI. "Diena" z 24. V.1936 r.: Mieszana komisja litewsko-niemiecka, która obradowała w Kownie w sprawie utworzenia konwencji o małych ruchu granicznym, zakończyła swe prace 23 maja. W czasie tych rozmów udało się ustalić treść konwencji i opracować materiał potrzebny dla jej stworzenia.

W czerwcu w Berlinie wznowione zostaną rokowania litewsko-niemieckie w sprawie stworzenia traktatu handlowego. Jak spodziewają się obie strony konwencja zostanie szybko parafowana i podpisana. /A-6/.

3/. LITEWSKO-NIEMIECKA KONFERENCJA KOLEJOWA. "L.Žinios" z 25.V.1936 r.: 23 maja rozpoczęła się w Kownie niemiecko-litewska konferencja kolejowa w sprawie bezpośredniej wymiany towarowej. W konferencji biorą udział, przybyli z Niemiec dr. Wiszomirski, dr. Berneke i Ragnik. Na konferencji reprezentują Litwę: zastępca dyrektora wydz. ekonomicznego Masilunas, ekonomista Zubris i kierownik działu taryfowego Burdulis. Przypuszczalnie konferencja potrwa 10 dni. /A-6/.P.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1. "WYKAZ" O STOSUNKACH LITWAŃSKO-FINŃSKICH. "Wykaz" Nr. 118 z 25.V.1938 r. Artykuł 1-3. "Po dołączeniu Łotwy z północny".
Streszczenie:

Ostatni narady, które odbyły się na przebiegu czasu Litwy-Łotwy, przyniosły różne momenty, które dałyby do pomocy w analizie politycznej. Litwa, Łotwa i Estonia, jako posiadające wieloletnie stosunki polityczne, sąsiadujące ze sobą, nie mogą być jednak, bynajmniej, nie izolowane od swych sąsiadów południowych. Jeżeli nawet nie liczyć jej z innymi państwami, które sąsiadują z Litwą, to jest jeszcze wiele innych momentów, które czynią z Litwą państwem sąsiadującym z innymi państwami Litwy-Łotwy.

Co prawda dotychczas Litwa i Finlandia, dwa kraje sąsiadujące ze sobą, nie miały nigdy do siebie żadnych kontaktów politycznych. W ostatnich czasach jednak wyłania się niemało czynników, które ówce te państwa coraz bardziej zbliżają. Co prawda, Litwa nie ma jeszcze żadnego sąsiada południowego, ale Litwa, która ma sąsiadów na północy, jest nie mniej wysoka, jej kultura i jej polityka, sąsiadując z innymi państwami, nie może być izolowana od swych sąsiadów.

Długo droga kultura, jaką przeszedł Finlandia i dotychczas przez nich nie tej drodze prace stawały się w narodzie Litwy-Łotwy i wypływały z nich nie tylko polityczne, ale i kulturalne momenty. Litwa, która ma sąsiadów na północy, nie może być izolowana od swych sąsiadów.

Wszystko to czyni z Litwą krajem, który i któryś z państw sąsiadujących z nią. Litwa, która ma sąsiadów na północy, nie może być izolowana od swych sąsiadów.

Przyjrzawszy się bliżej, można zauważyć, że Litwa, która ma sąsiadów na północy, nie może być izolowana od swych sąsiadów. Litwa, która ma sąsiadów na północy, nie może być izolowana od swych sąsiadów.

K r o t k a .

2. DOKŁAD KOMISJI HANDLOWOJ I MIEJSCOWEJ. "Wykaz" Nr. 118 z 25.V.1938 r.: Międzykomisja litwańsko-niemiecka, która opracowała w Łotwie w sprawie utworzenia komisji o małych ruchach granicznych, zakończyła swe prace 25 maja. W czasie tych rozmów udało się ustalić treść konwencji i opracować materiał potrzebny dla jej realizacji.

W czerwcu w Berlinie wzniesiono kwestię porozumienia litwańsko-niemieckiego w sprawie utworzenia komisji handlowo-handlowej. Jak się okazało, obie strony konwencji zostały wywołane i podjęte.

3. LITWAŃSKO-NIEMIECKA KONFERENCJA KOLEJOWA. "Wykaz" Nr. 118 z 25.V.1938 r.: 25 maja rozpoczęła się w Kownie niemiecko-litwańska konferencja kolejowa w sprawie bezpodziału wazny komunikacji. W konferencji biorą udział, przybyli z Niemiec dr. Wisniewski, dr. Bernacki i dr. K. K. W konferencji uczestniczą także litwańscy delegaci. W konferencji uczestniczą także litwańscy delegaci. W konferencji uczestniczą także litwańscy delegaci.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

4/. SPRAWA ZMIANY STATUTU UNIwersYTETU KOWIEŃSKIEGO.

"Diena" z 24.V.1936 r.: Wsunięty został projekt zmiany statutu Uniwersytetu Kowieńskiego. Na mocy tego projektu dziekanowie wydziałów nie byliby wybierani w sposób dotychczasowy, lecz byliby mianowani. Zmiana statutu w tym sensie zostanie wkrótce przedłożona Gabinetowi Ministrów. /C-29/.

5/. NOWY NACZELNIK SZKOŁY SZYBOWCOWEJ. "Diena" z 25.V. 1936 r.: Nowym naczelnikiem szkoły szybowcowej w Nidzie na miejscę A.Piragiusa, który się przeniósł do Kowna, mianowany został kpt.Wilus. /C-16/.

6/. ŚWIĘTA LOTNICTWA. "Diena" z 25.V.1936 r.: W najbliższym czasie Aeroklub litewski urządzi w większych miastach prowincjonalnych propagandowe święta awiacji. Święta jakie odbędą się w Szawlach, Poniewieżu, Kłajpedzie, Marjampolu, Wilkomierzu i t.d. /C-13/12/.

7/. SPRAWA UDZIAŁU ADWOKATÓW W SEJMIE. "Diena" z 25.V. 1936 r.: W związku z wyłonieniem się kwestji, czy adwokaci mogą być wybierani do Sejmu, wyjaśniona została ustawa o ustroju sądownictwa w ten sposób, że adwokaci mogą być wybierani do Sejmu, lecz w czasie posiedzeń sejmowych nie będą mieli prawo zajmować się praktyką adwokacką i uczestniczyć w posiedzeniach sądu. /C-2/.

8/. SPRAWA LIST KANDYDATÓW DO SEJMU. "L.Aidas" z 25.V.1936 r.: W dniu 3 czerwca okręgowa komisja wyborcza ogłosi po raz ostatni otrzymane listy wyborcze. /C-2/.

9/. PONOWNY REKTORAT PROFESORA ROMERA. "L.Zinios" z 25.V.1936 r.: 24 maja odbyły się wybory rektora Uniwersytetu Witolda Wielkiego. Większością głosów prof.Romer został ponownie wybrany na rektora. /C-29/.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI
NARODOWYCH NA LITWIE.

K r o n i k a .

10/. DOKOŁA WYBORÓD DO IZBY PRACY. "Dzień Polski" z 25.V.1936 r.: 24 maja w Poniewieżu w wyborach do Izby Pracy głosowały 392 osoby co stanowi zaledwie 16% uprawnionych do głosowania. W całym okręgu poniewieskim złożyło swe głosy 2600 osób, co stanowi 8% uprawnionych. W Poniewieżu największą ilość głosów uzyskał ~~xxxx~~ kandydat p.Stanisław Kutkiewicz, uzyskując 168 głosów. Inni kandydaci uzyskali kolejno 158, 155, 135, 109 i t.d. /D-2/7/.P.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

11/. WYKRYCIE AFERY SZPIEGOWSKIEJ W KŁAJPEDZIE. "L.Aidas" z 25.V.1936 r.: Policja lit. wykryła w Kłajpedzie wielką aferę szpiegowską. Skupiała się ona w urzędzie pocztowym, rozciągając się jednak na inne instytucje. Na czele afery stał wysoki urzędnik magistratu kłajpedzkiego Stoelger, który zbiegł niedawno zagranicę. / E-19/.P.

